

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

การทดลองเพื่อควบคุมโรคชอล์คบุตรในผึ้งพันธุ์, *Apis mellifera* โดยไม่ใช้สารเคมี ด้วยการทดลองในกรรมวิธีต่าง ๆ พบว่า ในกรรมวิธีควบคุม พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตรตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 ในปริมาณ 2.71, 3.94, 3.54, 3.88, 1.59 และ 2.84 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในกรรมวิธีที่ 1 คือการเปลี่ยนรังผึ้ง และรวงผึ้ง แต่ไม่มีการเปลี่ยนสถานที่ตั้งรังผึ้ง และตั้งรังผึ้งไว้ในที่ร่ม หลังจากที่ได้ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ พบว่า ในสัปดาห์ที่ 1 ไม่พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตร แต่ในสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 6 พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตรในปริมาณ 1.29, 2.16, 1.00, 1.19 และ 1.33 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากรรมวิธีที่ 1 ไม่สามารถควบคุมการเกิดโรคชอล์คบุตรได้อย่างสมบูรณ์ ในกรรมวิธีที่ 2 คือการเปลี่ยนรังผึ้ง รวงผึ้ง และเปลี่ยนสถานที่ตั้งรังผึ้งคือ เปลี่ยนจากสถานีวิจัยและศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรแม่เหิยะ ไปยังลานเลี้ยงผึ้งห้วยแก้ว ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากที่ได้ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์พบว่า ในสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 4 ไม่พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตร แต่ในสัปดาห์ที่ 5 และ 6 พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตรในปริมาณ 0.10 และ 0.36 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการทดลองในกรรมวิธีที่ 2 นั้นสามารถลดอัตราการเกิดโรคชอล์คบุตรลงได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถควบคุมการเกิดโรคชอล์คบุตรได้ ในกรรมวิธีที่ 3 คือการเปลี่ยนรวงผึ้ง รังผึ้ง เปลี่ยนสถานที่ตั้งรังผึ้งคือ เปลี่ยนจากสถานีวิจัยและศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรแม่เหิยะ ไปยังลานเลี้ยงผึ้งห้วยแก้ว ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนำรังผึ้งไปตั้งไว้ในที่ที่มีแสงแดดส่องถึงรังประมาณ 4-6 ชั่วโมงต่อวัน หลังจากที่ได้ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ไม่พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตรตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ แสดงให้เห็นว่าการทดลองในกรรมวิธีที่ 3 มีแนวโน้มที่สามารถควบคุมโรคชอล์คบุตรในรังผึ้งได้ เนื่องจากตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ไม่พบตัวหนอนที่เป็นโรคชอล์คบุตรเลย

เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ผลทางสถิติด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่าการทดลองในกรรมวิธีควบคุม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากกรรมวิธีที่ 1, 2 และ 3 แต่ในกรรมวิธีที่ 2 และ 3 ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์